

λέται· δὲ ἡ ἀπιτυχεῖα τοῦ ἔργου κυρίως ἕως εἰς τὴν ὄντως δαμιγνιὸν πνεύματος τοῦ διεξαγαγόντος αὐτὸν ἀνδρὸς· ἐν τῷ κείνῳ γὰρ εἰς κενὴν ἔκτασιν ἐξῆλθε· ἴνα ἀχθῆ εἰς πέρας ἡ διάρκει· τῆς Μασσαλίας, ἔλασε τὴν 1841 ἐνώπιον τῆς ἐγκαυθῆ· Ἀκαδημίας ἐπιπερὶ ὀνομαζομένης Méry, ἵνα ἀχθῆ εἰς πέρας τῆς διάρκει· τῆς Μασσαλίας ἐδέθησεν ἡ εὐρεθῆ οὐκ ἀπλῶς μηχανικὸς εἶδη ἀρχιτεκτονικῶν, ἀλλὰ σκευὸς ἐκλεσθῆ τῆς θείας Προνοίας· Ἡ σπέρμα ἐκείνη τῶν ἐρεθισμῶν εἶχε χρεῖαν γήστου τε ποιοικισμῶν δι' ὅλων τοῦ ἀρετῶν ὅπως ἀπῆται, πολυαπῆς καὶ ἐναγῶντος στρατεία· Εἶχομεν χρεῖαν ἀνδρῶν νέου ἐπιλαίμαμένου μετ' ὑπὸ φαντασίας ποικιλτοῦ, ποδῆ γέστου, ἐν ὅς ὑπὸ τῆς αὐτοῦ μαθηματικῶν ἀκριβείας· Εἶχομεν χρεῖαν πνεύματος ἀπτόητου ἐνώπιον ὁπῶντος κινδύνου· καὶ ὁπῶντος καλύματας, διὰ δὲ τῆς εἰς ἑαυτὸ εὐφροσύνης παπῶθῆσας ἀφῆτε ῥαυκῶς τὴν ὀδίστα γὰρ ἀπῶθῆς φωνῆς ἡ τις ἀπῆτε τῆσσε καὶ πῆς χεῖρας ἡ τις ἐκτελεῖ· Εἶχομεν χρεῖαν γὰρ εὐρεθῆ ἐν μηχανικῶν ποικιλῶν ἀπῆται πείρα ἐξοχος τῆς ἰσχύου ἡλικίας, ὁδῶν οἷα ἀμύθητοι κόποι τοῦ ἰσχυρῶν ἔργου ἀπῆται σῶμα σιδῆρον ἐπὶ χυλῶν κινήσων, καὶ δὲ πρόσκομιμα τοῦ ἡλικῶν ἔργου δὲν ἡδύνατον γὰρ ὑπερνεκῆθῶσιν εἰ μὴ ὑπὸ τῆς ἡλικίας τῆς αὐτοῦ περὶ τῆν γῶσιν τῶν ἀνθρώπων· Εἶχομεν χρεῖαν ἀνδρῶν κεκτημένον οὐ μόνον τὰ ὅσα βλέμμα τὸ ἐρῆα τεύων εἰς τὰ σπλάγγνα τῶν ὀρέων, ἀλλὰ καὶ τὸ βλέμμα τὸ μακροβῶν τῆν διασφῆρον ἀξίαν τῶν βοηθῶν ὅσοι ἐμεθῶν γὰρ σῆκελεσῶσιν εἰς τῶν ἐργασίαν τοῦ ἀρχηγῶν· Εἶχομεν ἐπὶ τῶν ἀνάγκην μηχανικῶν ἀρεθῶν περὶ τῶν δρόμους, ἀφρονοῖς περὶ τῶν λόγους ἐπιβάλλοντος τῆν πίστιν, ἀφῆραζοντος ἐθῆσσε, δεσπῶζοντος τοῦ ἔργου καὶ τοῦ ἐργάτου· Ὅσοι εἶδον τὸν Mont-Richer ἐπὶ τοῦ εἰκοσλεύου αὐτοῦ ἐργαστηρίου, θέλουν εἰπεῖ ὅτι αὐτῆ εἶχε ἡ πίστις αὐτοῦ εἶχον·

Διὰ τούτων χρηματικῶν ἰσχυῶν καὶ τούτου ἀνδρῶς ἐκπῆστο ἡ Μασσαλία τὸ μέγιστον τῶν ἀγαθῶν ὅσα δύναται γὰρ ποιεῖσθαι πολυάνθρωπος πόλις, καὶ κατέστη ὄγκη εἰς τὰ πῆρξοντες τῆς ἡ κατασκευῆ τῶν πρυδαίτων ἐκείνων ἐπὶ τῶν ὀσῶν διήγαγον ἐφῆτος τε καὶ ἄλλοτε τοσάυτας εὐφροσύνας ἡμέρας χάρις εἰς τῆν τῶν ὀσῶν μαργῶν φιλαξενίαν· Θέλει ἀρῆ γὰρ ἀξίωθῆ ποτε καὶ ἡ τῶν Ἀθηνῶν πῆλις τοικύτης γινῶς μεταμορφώσεως· Πολλοὶ τῶν ἀναγκωστῶν ὄμων θέλωσιν εἰπεῖ· ποῦ ὁ ποταμὸς ὁ δυνάμενος γὰρ ἐπιτελεῖσθαι τοικύτα θαύματα, καὶ ποῦ τὰ χυμῶτα τῶν ἀπῆτα μὲν εἰς κατασκευῆν τοιαύτου ἔργου· Τὰ κατ' ἐμὲ, οὔτε μηχανικὸς εἶμαι, οὔτε οἰκοδομῶν· εἰληθῆσιν ἐκ συγγραφῆς δημοσιευθείσης τῆ 1878 ἐν Παρισίοις, καὶ ἐπιγραμμένης M. de Mont-Richer ἐν le Canal de Marseille par M. Félix Martin, ingénieur des Pons et de Chaussées· Ὁ Mont-Richer ἦτο Ἑλλεθὸς τῆν πατρίδα καὶ ἐγεννήθη τῆν 1810, ἀπετίσθη δὲ τῆ 1858, νεβῶσεν, ἀλλ' ἀρῶν ἐλαβε τῆν τιμῆσιν τῆς ἀναγκῆς ἡ ἐκπῆστο.

νομικῶς ἀνὴρ· Δὲν μοι φαίνεται ὅπως ἀδύνατον γὰρ εὐρεθῆ ἐν τῷ Βοιωτικῷ πεδίῳ τὸ βρέμα, τὸ ὀπιον, κατακρημνιζόμενον ἐπὶ τοῦ Ἀπτικῶν γὰρ ποτῆς ἀπῆλως αὐτὸ τε καὶ τοὺς κατοίκους αὐτοῦ οὐδὲ ἀδύνατον ἕως εἶναι γὰρ εὐρεθῆσθαι πρὸς τοῦτο ἀνάγκη καὶ κεφάλαια εἰς χόρην ὅπου καταβάλλονται ἐκατομύρια πρὸς κατασκευῆν πρυδαίτων ἀπῆ πολλῶν ῥεοθῶν καὶ ἀκαδημαϊκῶν ἀνευσῶνδης Ἀκαδημαϊκῶν· Τὸ δύσκολον, καὶ δύσκολώτατον δι' ἐμὲ ἦσεν εἶναι γὰρ νακαλυφθῆ ἄλλως Mont-Richer, ἐπιτῆσσε γὰρ χρῆσιμότησιν δεδόντος τὰ τε ὕδατα καὶ τὰ κεφάλαια νῆσσοις τῆς Κῆ ΠΑΡΗΡΗΘΟΡΑΟΣ· καὶ ἐν τῷ νῆσσοις τῆς Κῆ ΠΑΡΗΡΗΘΟΡΑΟΣ·

ANEBY OIKOGENEIAS τῶν ἑσῶσενου

[Μυθιστόρημα· Ἐκτόρος Μαλὸ βράβουθῶν κατὰ τῆς γαλλοῦ ἀναγκῆς Ἀκαδημίας· Μετάφρασις· Α. Ρ. Ραχμῆδ]·

καὶ ἐν τῷ νῆσσοις τῆς Κῆ ΠΑΡΗΡΗΘΟΡΑΟΣ· καὶ ἐν τῷ νῆσσοις τῆς Κῆ ΠΑΡΗΡΗΘΟΡΑΟΣ·

10

Ὁταν ἐξῆς πῆσαι ἡμῶν ἐπὶ τῶν κλινῶν, καὶ φλῶς μεγάλῃς ῥαυκῆς ἐφῶπῆς τὸ δωματίον· τῆς ἰσχύου

Ἐστρεψα τὸ βλέμμα πῆρξοντος ἐπὶ τῶν κλινῶν·

Τὸ δωματίον τοῦτο μοι ἦταν ἄγνωστον·

Ἄγνωστα μοι ἦσαν ἐπίσης καὶ τὰ πρόσωπα πῆρξοντος μοι εἰς ἀνὴρ, ῥαυκῶν σπῆκερῶν ὑπεκῶντην καὶ κίτρινα κροῦπελα ἡ κυλινκῶς ἐμβάδας τῆσσε ἡ πῆσσε τῶν παιδῶν, ἐν οἷς μικρὸν κοράσιον πέντε ἡ ἐξ ἑτῶν σπῆρξοντος ἐπὶ ἐμὲ ἐκπεπληγμένους τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ παράδοξοι ἦσαν οἱ ὀφθαλμοὶ οὐ τῆν Ὀμίλου·

Ἀνὴρ ἔρθη ἐλθῶν· ἄλλ' ἰσχυρῶνδης ἰσχυρῶνδης·

Τότε ἦλλον μετὰ σπουδῆς πῆρξοντος·

Ὁ Βιτάλης εἶπεν· καὶ σπῆρξοντος·

Ζητεῖ τὸν πατέρα σου; εἶπε γὰρ κῆρξοντος·

Ἐφῆντο ἡ πρῶτόσοκος τῶν παιδῶν·

Ἄν εἶναι ὁ πατήρ, εἶναι ὁ κύριός μου· Ποῦ εἶναι; Ποῦ εἶναι ὁ Κάπης; ἡ ῥαυκῶν τῶν ἑσῶσενου

Ἄν ὁ Βιτάλης ἦταν πατήρ μου, βεβαίως θὰ ἐξῆτουν γὰρ εἶδον τρόπον ὑπεκῶντῆς ὀμιλοῦντες μοι περὶ αὐτοῦ· Ἐπειδὴ ὅμως ἦταν μόνον ὁ κύριός μου, ἐνόμισαν ὅτι πρέπει γὰρ μείψαν ἀπῆτῆσσε τῆν ἀλήθειαν, καὶ ἰδοὺ εἶμολοι διηγήθησαν·

Ἡ θύρα παρ' ἣν εἶχομεν κατακλιθῆ ἦτον ἐνός κεντροῦ· περὶ τὰς δύο μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὁ κεντροῦς ἦνοιξε τῆν θύραν· αὐτῶν δὲ γὰρ ὑπάγη εἰς τὴν ἀγορᾶν, καὶ μᾶς εὐρεθῆ ἐξπλωμένους ὑπὸ τὰ καλύπτοντα ἡμᾶς ἄμυρα· Κατ' ἀρχάς μᾶς εἶπον γὰρ ἐρεθῶμεν, διὰ γὰρ ἀφῆσσωμεν τῆν ἀμῆσαν γὰρ διέλθη; ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἀπεκρινόμεθα οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἄλλος, καὶ μόνος ὁ Κάπης ἀπῆτῆσσε γαυγίζων καὶ ὑπερασπιζόμενος ἡμᾶς μᾶς συνέλαβον ἐκ τοῦ βραχίονος διὰ γὰρ μᾶς ἐξυπνήσων· Ἀλλ' οὔτε τότε δὲν ἐκινήθημεν· Ἐπῆρξοντος λοιπὸν ἡ σπῆρξοντος τι συνέβαινε, καὶ ἔφρασαν ῥαυκῶν τῆς δὲ ἐξῆσσε τὸ ἀποτέλεσμα ἦτον ὅτι ὁ Βιτάλης εἶχε ἀποθάνει, ἀποθάνει τῶν ψῆ

χους, και ὅτι και ἐγὼ δὲν ἤμην εἰς πολὺ καλη-
 τέρων καπαστάσιν. Ἀλλά, ἐπειδὴ, χάρις εἰς τὸν
 Κάρην ὅστις ἐκοιμάτο εἰς τὸ στηθὸς μου, εἶχον
 διατηρήσει εἰς τὴν καρδίαν ὀλίγην θερμότητα,
 ἀντέσχον, και ἀκόμη ἀνέπνεον. Μ' ἔφεραν ἐπο-
 μένος εἰς τὸν οἶκον τοῦ κηπουροῦ, και ἐξυπνί-
 σαντες ἐν τῶν παιδιῶν, μ' ἔθεσαν εἰς τὴν κλίνην
 του. Ἐκεῖ ἔμεινα ἐξ ὥρας, σχεδὸν νεκρὸς· ἔπειτα
 δ' ἀποκατέστη ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος, ἡ ἀ-
 ναπνοὴ ἐπανάλαβε τὴν δύναμίν της, και τότε
 ἐξύπνησα.

“Ὅσον νεκρωμένον, ὅσον παραλελυμένον και
 ἂν ἦτον τὸ σῶμά μου και οὐχ ἦττον τὸ πνεῦμά
 μου, ἤμην ὅμως ἰκανῶς ἐξυπνος, ὥστε νὰ αἰ-
 σθανθῶ καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἑκτασίαν τὰς λέξεις
 αὐτῶν εἶχον ἀκούσει· ὁ Βιτάλης ἀπέθανε!

“Ὁ φορῶν τὸν στακτερόν ὑπενδύτην, δηλαδὴ
 ὁ κηπουρὸς, μοι διηγήθη ταῦτα, και ἐν τῷ ὠμίλει,
 τὸ μικρὸν κοράσιον, τὸ ἔχον τοὺς ἐκπεπληγμέ-
 νους ὀφθαλμούς, δὲν ἀπέσπα ἀπ' ἐμοῦ τὸ βλέμ-
 μα. “Ὅταν ὁ πατὴρ της εἶπεν ὅτι ὁ Βιτάλης ἀ-
 πέθανεν, ἐνόησε βεβαίως, ἡ μάλλον ἠσθάνθη ἐν-
 δομύχως ὅτι ἡ εἰδήσις αὐτῆ μοι ἦτον ὀδυνηρά,
 διότι καταλιποῦσα εὐθὺς τὴν γωνίαν ὅπου ἴστα-
 το, ἤλθε πρὸς τὸν πατέρα της, τῷ ἔθηκε τὴν
 χεῖρα εἰς τὸν βραχίονα, και μ' ἔδειξε διὰ τῆς
 ἄλλης χειρὸς, ἐκπέμψασα ἦχον παραδόξον, οὐχί
 φωνὴν γλώσσης ἀνθρωπίνης, ἀλλ' ὡς τινα στε-
 ναγμὸν συμπαθῆ καὶ γλυκύν.

“Ἄλλως τε τὸ σχῆμα τῆς χειρὸς ἦτον τόσον εὖ
 γλωττων, ὥστε δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἐξηγηθῆ
 διὰ λέξεων. Εἰς τὸ σχῆμα τοῦτο και εἰς τὸ συν-
 ὀδεῦσαν αὐτὸ βλέμμα ἠσθάνθη ἀπόματτα συμ-
 πάθειαν, και κατὰ πρόωτον ἀφ' ὅτου ἐχωρίσθη
 τοῦ Ἀρθοῦρ μὲ κατέλαθεν αἰσθημα ἐμπιστοσύ-
 νης και ἀγάπης, ὡς κατὰ τοὺς καιροὺς ὅτε ἡ
 μάνα Βαρβερίνα μὲ ἠτέμνε πρὶν μὲ φιλήσῃ. Ὁ
 Βιτάλης ἀπέθανεν ἤμην ἐγκαταλελειμμένος και
 ὅμως μοι ἐφάνητο ὡς ἂν δὲν ἤμην μόνος, ὡς ἂν
 ἦτον ἀκόμη ἐκεῖ.

— Τί, και, μικρά μου Λίζα, εἶπεν ὁ πατὴρ
 κλίνων πρὸς τὴν θυγατέρα του, τῷ προξενεῖ λύ-
 πην τὴν ἀλήθειαν ὅμως πρέπει νὰ τὴν μάθῃ. “Ἄν
 δὲν τῷ εἶπῃ εἰπόμεν ἡμεῖς, θὰ τῷ τὴν εἰποῦν αἱ
 ἄνθρωποι τῆς ἀστυνομίας.

— Καὶ ἐξηκολούθησε διηγούμενος πῶς εἰδοποι-
 ἴθησαν αἱ χωροφύλακες, και πῶς αὐτοὶ ἐπῆσαν
 τὸν Βιτάλην, ἐν ᾧ ἐμὲ μ' ἔβαλαν εἰς τὴν κλίνην
 τοῦ Ἀλέξη, τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ τοῦ κηπουροῦ.

— Καὶ ὁ Κάπης; εἶπεν ὅταν ἔπαυσεν ὀμιλῶν.
 — Ὁ Κάπης; καὶ τί ἐποίησε, ὁ κηπουρὸς;
 — Ναι, τὸ στυλίαν; καὶ πῶς ἐπῆσε ὁ κάπης;
 — Δὲν ἤξεύρω· δὲν ἐφάνη πλέον.

— Ἦκολούθησε τὸ φέρετρον, εἶπεν ἐν ἑσῶν
 παιδιῶν.

— Τὸν εἶδες, Βενιαμίν; ἦσαν ἕντρον ὁ νεκρὸς;
 — Ἐννοεῖται. Ἐπεριπατοῦσεν εἰς τὰς πτέρ-

νας τῶν ἀνθρώπων αἰτίνας, ἔφεραν τὸ φέρετρον,
 εἶχε κάτω τὴν κεφαλὴν, ἐνόησε ἐπῆδα εἰς τὸ
 φέρετρον, και ὅταν τὸν ἐκαταίβαζον, ἐξέπεμπε
 φωνὴν λυπηρὰν, ὡς ὠρυγὴν ὑπόκωφον.
 — Ὁ δυστυχὴς Κάπης! Ἐκεῖνος ὅστις τρα-
 κίς ὡς καλὸς ἠθοποιὸς εἶχε παρακολουθήσει τὸν
 ψευδῆ ἐντασιασμὸν τοῦ Ζερβίνου, προσποιούμενος
 ἦθος θρηνοῦδες, και στεναγμούς ἐκπεμπῶν δι' οὗς
 ἐξεκαρδίζοντο τὰ σκυθρωπότερα παιδιὰ.

“Ὁ κηπουρὸς και τὰ παιδιὰ τοῦ μὲ ἀφῆκαν
 μόνον, και χωρὶς νὰ πολυξέυρω τί πράττω, και
 πρὸ πάντων τῶ μέλλω νὰ πράξω, ἠγέρθη τῆς
 κλίνης.

— Τὴν ἄρπαν μου εἴρον, τεθεῖσαν εἰς τοὺς πόδας
 τῆς κλίνης εἰς τὴν ἐκοιμήθη. Ἐπέρασά λοιπὸν
 τὸν τελαμῶνα εἰς τὴν φάξιν μου, και οὕτως εἰς-
 ἤλθα εἰς τὴν αἴθουσαν ὅπου εἶχεν ἀποσπυρτῆ ὁ
 κηπουρὸς μετὰ τῶν παιδιῶν του. Ἀνάγκη βε-
 βαίως ἦτον ν' ἀναχωρήσω, διὰ τὰ ὑπάγω· ποῦ;
 Δὲν εἶχον τὴν ἐλαχίστην ἰδέαν, ἀλλ' ἠσθάνομην
 ὅτι πρέπει ν' ἀναχωρήσω, και ἀνεχώρησα.

Εἰς τὴν κλίνην, ὅταν ἐξύπνησα, δὲν ἠσθάνθη
 τὸν ἐαυτὸν μου πολὺ κακὰ κόπωσιν μόνον ἠ-
 σθανόμην και ἀνυπόφορον θερμότητα εἰς τὴν κε-
 φαλήν. Ἀλλ' ὅταν ἐστάθην ὀρθὸς, μοι ἐφάνη ὅτι
 θὰ πέσω, και ἠναγκάσθην νὰ στηριχθῶ εἰς ἐν κά-
 θισμα. Ἀλλά, μετὰ μίαν στιγμὴν ἀναπαύσεως,
 ἔσπρωξα τὴν θύραν, και εὗρέθην ἐμπρὸς τοῦ κη-
 πουροῦ και τῶν παιδιῶν του.

— Ἐκάθηντο περὶ τραπέζης, ἀπέναγκι φωτίας,
 ἥτις ἀνέπεμπε φλόγας ἐντὸς ὑψηλῆς ἐστίας, και
 ἔτρωγον καλὸν λαχανόζωμον.

— Ἡ ὄσμὴ τοῦ ζωμοῦ μ' ἔθιξε τὴν καρδίαν μου,
 και μ' ἐνθύμισε διὰ μίαν και σκαιῶς ὅτι χθὲς
 δὲν εἶχον φάγει. Τότε μοι ἐπῆλθεν εἶδος λιπο-
 θυμίας, και ἐκλονίσθη εἰς τοὺς πόδας μου.

— Δὲν αἰσθάνεσαι καλὰ, μικρὸς μου; ἠρώτησεν
 ὁ κηπουρὸς μετὰ φωνῆς συμπαθοῦς.

— Ἀπεκρίθη δ' ὅτι τῷ ἔντι καλὰ δὲν ἠσθάνο-
 μην, και, ἂν μοι ἐπέτρωςπε, θὰ ἔμεινον ὀλίγας
 στιγμὰς πλησίον τῆς φωτίας.

— Ἄλλ' ὄχι ζέστην, τροφήν ἐχρειαζόμην. Ἡ φω-
 τία δὲν μὲ ὠφέλησε, και ἡ κνίσσα τοῦ ζωμοῦ,
 ὁ κρότος τῶν χαλιαρῶν εἰς τὰ πινακίαι, ὁ τῆς
 γλώσσης και τῶν χειλέων τῶν τρωγόντων, ἡ-
 ξανον ἀκόμη τὴν ἀδυναμίαν μου.

— Ἄν ἐτόλμων, πῶς θὰ εἶχθουν ἐν πινακίον ζω-
 μοῦ! Ἀλλ' ὁ Βιτάλης δὲν μοι εἶχε μάθει νὰ
 τείνω τὴν χεῖρα, και ἡ φύσις δὲν μὲ εἶχε πλάσει
 ἐπαίτην. Ὁ ἀπέθνησκον μάλλον τῆς πείνης παρὰ
 νὰ εἰπῶ «πεινῶ». Διὰ τὴν δὲν ἤξεύρω, ἐκτὸς διότι
 ποτὲ δὲν ἠθέλησα νὰ ζητήσω εἰμὶ ὅ, τι εἰδύμην
 ν' ἀποδώσω.

— Ἡ μικρὰ κόρη ἡ ἔχουσα τὸ παράδοξον βλέμ-
 μα, ἐκείνη ἥτις δὲν ὠμίλει, και ἡ ὁ πατὴρ της
 εἶχεν ὀνομάσει Λίζαν, ἐκάθητο ἀντικρὺ μου, και
 ἀντὶ νὰ τρώγῃ μ' ἐκύτταζε χωρὶς νὰ καταβιάσῃ

ἢ νὰ μεταστρέψῃ τοὺς ὀφθαλμούς. (Διὰ μιᾶς ἡ-
γέροθι τῆς τραπέζης, καὶ λαβοῦσα τὸ πινάκιον
τῆς πλήρης ζωμοῦ, μοι τὸ ἔφερε καὶ μοι τὸ ἔθε-
σεν εἰς τὰ γόνατα.

— Ἀσθενῶς, διότι φωνὴν πλέον δὲν εἶχον νὰ ὀ-
μιλήσω, ἠθέλησα δι' ἐνὸς σχήματος τῆς χειρὸς νὰ
τὴν εὐχαριστήσω· ἀλλ' ὁ πατήρ της δὲν μοι ἀ-
φήκε τὸν καιρὸν.

— Λάβε το, παιδίον μου, εἶπεν. Ὁ,τι ἡ Λίτσα
δίδει, καλῶς δίδεται· καὶ ἔπειτα, ἂν σοι ἀρέσῃ,
καὶ ἄλλο.

— Ἄν μοι ἀρέσῃ! Τὸ πινάκιον τοῦ ζωμοῦ κατε-
βρόχθισα εἰς ὀλίγας στιγμάς. Ὅταν δ' ἀφήκα
τὸ χολιάριον, ἡ Λίτσα, ἥτις εἶχε μείνει ἐμπρός
μου καὶ μὲ ἠτένιζεν, ἐξέπεμψε μικρὰν φωνήν, ἥ-
τις δὲν ἦτον στεναγμὸς πλέον, ἀλλὰ χαρὰς ἐπι-
φώνημα· καὶ ἔπειτα, λαβοῦσα τὸ πινάκιον, τὸ
ἔδωκε τοῦ πατρὸς της νὰ τὸ γεμίσῃ καὶ πάλιν,
καὶ μοι τὸ ἐπονέφερε πλήρες, μετὰ μευιδιάματος
γλυκυτάτου καὶ ἐνθαρρύνοντός με νὰ τὸ δεχθῶ·
ἐγὼ δὲ ὅσον καὶ ἂν ἐπείνων, ἔμεινα ἐπ' ὀλίγον
χωρὶς νὰ λάβω τὸ πινάκιον.

— Ὡς καὶ ὁ ἄλλος, οὕτω καὶ αὐτὸς ὁ ζωμὸς κα-
τεπόθη διὰ μιᾶς· καὶ δὲν ἐπέτα πλέον μευιδίαμα
εἰς τῶν παιδίων τὰ χεῖλη, ἀλλ' ἀληθῆς γέλωσ
τοῖς ἦνοιγε χεῖλη καὶ στόμα.

— Αἰ, παιδάριόν μου! εἶπεν ὁ κηπουρὸς, καλὰ
καταβαίσεις.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἠσθάνθη ὅτι ἐκοκί-
νισά ὡς τῶν τριῶν μου τὰς δίξας. Ἀλλὰ μετὰ
μίαν στιγμὴν ἐνόμισα ὅτι προτιμότερον ἦτον νὰ
ὁμολογήσω τὴν ἀλήθειαν, παρὰ νὰ νομισθῶ λαί-
μαργος, καὶ ἀπεκρίθην ὅτι δὲν εἶχον γευματίσει
τὴν προτεριάν.

— Κ' ἐπὶ γευματίσει;

— Οὔτε ἐπὶ γευματίσει;

— Καὶ ὁ κύριός σου;

— Οὔτ' ἐκεῖνος διόλου δὲν ἔφαγε.

— Λοιπὸν ἀπέθανε συγχρόνως τῆς πείνης καὶ
τοῦ ψύχους.

Ὁ ζωμὸς μοι εἶχεν ἐπαναφέρει τὰς δυνάμεις
μου, καὶ ἠγέροθην ν' ἀναχωρήσω.

— Ποῦ θέλεις νὰ ὑπάγῃς; ἠρώτησεν ὁ πατήρ.

— Ὁ ἀναχωρήσω.

— Ποῦ ὑπάγεις;

— Δὲν ἤξεύρω.

— Ἐγεις φίλους εἰς τὰ Παρίσια;

— Ὅχι.

— Συντοπίτας;

— Κάνένα.

— Ποῦ εἶναι ἡ κατοικία σου;

— Κατοικίαν δὲν εἶχομεν. Ἐφθάσαμεν χτές.

— Καὶ τί θέλεις νὰ κάμῃς;

— Νὰ παίζω τὴν ἄρπαν μου, νὰ ψάλλω τὰ
τραγούδιά μου, καὶ νὰ κερδίζω τὸν ἄρτον μου.

— Ποῦ;

— Εἰς τὰ Παρίσια.

— Καλῆτερα θὰ ἔκαινες νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τὸν
τόπον σου, εἰς τοὺς γονεῖς σου. Ποῦ κατοικοῦν
οἱ γονεῖς σου;

— Γονεῖς δὲν ἔχω.

— Ἐλεγεσ ὅτι ὁ γέρον, ὁ ἀσπρογένης, δὲν ἦ-
τον πατήρ σου;

— Δὲν ἔχω πατέρα.

— Καὶ ἡ μήτηρ σου;

— Δὲν ἔχω μητέρα.

— Ἐχεις ἄλλους θεῖον, θεῖαν, ἐξιδέλφους, ἐξα-
δέλφας, κάνένα συγγενῆ.

— Ὅχι, κάνένα.

— Πόθεν ἔρχεσαι;

— Ὁ κύριός μου με ἠγόρασεν ἀπὸ τὸν ἄνδρα
τῆς παραμάνας μου. Μ' ἐδείξατε καλωσύνην. Σὰς
εὐχαριστῶ διὰ τοῦτο ἐν καρδίας, καὶ, ἂν θέλετε,
θὰ ἐπιστρέψω τὴν δικαιοκλίαν νὰ παίξω ἄρπαν νὰ
χορεύσῃτε, ἂν σὰς διασκεδάξῃ.

— Οὕτως ἐμιλῶν, διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν ἀλλὰ
μόλις εἶχον προχωρήσει ὀλίγα βήματα, καὶ ἡ
Λίτσα, ἥτις μὲ παρακολούθει, μ' ἔλαβεν ἐκ τῆς
χειρὸς καὶ μοι ἐδείξε τὴν ἄρπαν μου μευιδίωσα.
— Δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ μὴ ἐννοήσω τὸν ψυχμὸν
— Θέλεις νὰ παίξω; ἠρώτησα.

— Ἐκείνη δὲ, νεύσασα διὰ τῆς κεφαλῆς, ἐκτύ-
πησε χαρμοσύνης τὰς χεῖρας.

— Ναι, λοιπὸν, εἶπεν ὁ πατήρ. Παίξέ της τί-
ποτε.

Τότε ἔλαβον τὴν ἄρπαν μου, ἂν καὶ δὲν εἶχον
διάθεσιν διὰ χορὸν καὶ δι' εὐθυμίαν, καὶ ἤρχισα
νὰ παίξω ἓνα στρόβιλον, τὸν καλῆτερόν μου, ἐ-
κείνον εἰς ὃν εἶχον μάλιστα γεγυμνασμένους τοὺς
δακτύλους. Ἄ! πῶς ἤθελον νὰ παίξω καθὼς ὁ
Βιτάλης, καὶ νὰ εὐχαριστήσω τὴν μικρὰν ἐκεί-
νην, ἥτις διὰ τῶν ὀφθαλμῶν της μοι ἔφερε τὴν
καρδίαν μου ἀνω κάτω!

— Κατ' ἀρχὰς με ἠκουσῶ ἀτενίζουσα με· ἔπειτα
ἐκτύπη τὸν βύθον διὰ τοῦ ποδὸς, καὶ μετ' ὀ-
λίγου, ὡς ἂν ἡ μουσικὴ τὴν παρεύρευεν, ἤρχισε
νὰ στρέφεται εἰς τὸ μαγεῖριον, ἐν ᾧ οἱ δύο της
ἀδελφοὶ καὶ ἡ μεγαλητέρα ἀδελφὴ της ἐκάθηντο
ἡσύχως. Στρόβιλον δὲν ἐχόρευεν, ἐννοεῖται, οὔτε
ἐξετέλει τὰ συνήθη βήματα, ἀλλ' ἐπεριστρέφετο
μετὰ χάριτος, καὶ τὸ πρόσωπόν της εἶχε παι-
δρότητα ἐκφρασιν.

— Παρὰ τὴν ἐστίαν καθήμενος, ὁ πατήρ της δὲν
ἀπέσπα τοὺς ὀφθαλμούς ἀπ' αὐτῆς, ἐφαίνετο πολὺ
συγκεκινημένος, καὶ ἐκτύπη τὰς χεῖρας. Ὅταν δ'
ὁ στρόβιλος ἐπαύσε καὶ ἐπαύσα καὶ ἐγὼ νὰ παί-
ζω, ἦλθεν ἐκείνη καὶ ἐστάθη μετὰ πλείστης κομ-
ψότητος ἐμπρός μου, καὶ κλίνας μ' ἔχαιρέτησεν.
Ἐπειτα δ' ἀμέσως ἐκτύπησε τὴν ἄρπαν μου διὰ
τοῦ δακτύλου της, καὶ τὸ σχῆμά της ἐσήμανε
«καὶ ἄλλο».

— Εὐχαρίστως θὰ ἐπαίζον δι' ἐκείνην ὅλην τὴν
ἡμέραν· ὁ πατήρ της ἄλλο εἶπεν ὅτι ἀρκεῖ διότι
δὲν ἤθελε ν' ἀπαυδᾷ στρεφομένη.

Τότε, ἀντὶ νὰ παίξω στρόβιλον ἢ ἄλλον χαρὸν, ἔψαλα τὸ νεοπολιτανικὸν ἄσμα μου, ὃ εἶχον μάθει παρὰ τοῦ Βιτάλη: «Κλειστὸ παράθυρο, σκληρὴ παρθένα».

Τὸ ἄσμα τοῦτο ἦτον δι' ἐμὲ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁσιατολογοῦ μου εἶναι ὁ σκοπὸς του γλυκὺς, μεταλαχολικὸς καὶ πῶς περιπαθὴς, ὥστε συγινεῖ τὴν καρδίαν. Δι' αὐτοῦ συνήθως ἀπατέλουν τὴν μεγαλύτεραν ἐντύπωσιν.

Ἄμα ἤρχισα νὰ παίξω ἤλθεν ἡ Λίζα, ἐκάθησεν ἀντικρὺ μου, ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμούς ἀπένωθεν προσηλωμένους εἰς τοὺς ἰδικούς μου, καὶ ἐκίνει τὰ χεῖλη ὡς ἂν ἐντὸς τῆς ἐπανελάμβανε τὰς λέξεις μου. Ὅταν δὲ ὁ σκοπὸς ἔγινε λυπηρότερος, ὡπισθοδρόμησε βραδέως ὀλίγα βήματα, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἁσματος ἐρρίφθη κλαίουσα εἰς τὰ γόνατα τοῦ πατρός τῆς.

— Ἄρκει, μοι εἶπεν οὗτος.

— Τί ἀνόστη! εἶπεν εἰς τῶν ἀδελφῶν τῆς, ὁ ὀνομαζόμενος Βενιαμίν. Χορεύει καὶ ἔπειτα ἀμέσως κλαίει.

— Ὀλιγώτερον ἀνόστη ἀπὸ τῆς. Ἐκεῖνη ἐνοεῖ, εἶπεν ἡ πρωτότοκος ἀδελφὸς τῆς, καὶ ἔκλινε νὰ τὴν φιλήσῃ.

Ἐν τῷ δὲ ἡ Λίζα ἐρρίπτετο εἰς τὰ γόνατα τοῦ πατρός τῆς, ἐγὼ εἶχον κρεμάσει τὴν ἄρπαν μου εἰς τὸν ὀμὸν μου, καὶ διθυθυόμην πρὸς τὴν θύραν.

— Ποῦ ὑπάγεις; μοι εἶπεν ὁ πατήρ.

— Ἀναχωρῶ.

— Ἀγαπῆς λοιπὸν πολλὸ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μουσικοῦ;

— Δὲν ἔχω ἄλλο.

— Δὲν φοβείσαι νὰ περιφέρεσαι εἰς τοὺς δρόμους;

— Οἰκίαν δὲν ἔχω.

— Τὴν τελευταίαν ὁμῶς αὐτὴν νύκτα πρέπει νὰ ἔκαμψεν λυπηρὰς σκέψεις.

— Βεβαίως καλὴ κλίνη καὶ θερμὴ ἐστία θὰ μ' ἦσαν πολλὸ προτιμότερα.

— Τὴν θέλεις λοιπὸν τὴν καλὴν κλίνην καὶ τὴν θερμὴν ἐστίαν, ἀλλὰ μετ' ἐργασίας, ἐνοεῖται; Ἄν θέλῃς νὰ μείνῃς, θὰ ἐργάζεται καὶ θὰ ζῆς με' ἡμᾶς. Ἐνοεῖς βεβαίως ὅτι οὔτε πλοῦτη σοὶ προτείνω οὔτε ἀργίαν. Ἄν δεχθῆς, θὰ ἔχῃς τοὺς κόπους σου, τὰς δυσκολίας σου, θὰ πρέπη νὰ ἐξυπνᾷς πολὺ πρῶτ', νὰ σκάπτῃς ὄλην τὴν ἡμέραν, νὰ βρέχῃς τὸν ἄρτον σου διὰ τοῦ ἰδρώτος τοῦ προσώπου σου. Ἀλλὰ τοὐλάχιστον ὁ ἄρτος σου θὰ σ'εἶναι ἐξησφαλισμένος, δὲν θὰ εἶσαι πλεόν εκτεθειμένος εἰς τὸ νὰ κοιμᾷσαι εἰς τὸ ὑπαιθρον καθὼς χθές, καὶ ἴσως ν' ἀποθάνῃς ἐγκαταλελειμμένος εἰς γωνίαν τινὰ ἀγροῦ ἢ ἐντὸς τινος τάφρου. Τὸ ἐσπέρας θὰ εὐρίσκης τὴν κλίνην σου ἐτοιμὴν, καὶ ὅταν πρῶτης τὸ δεῖπνόν σου, θὰ ἔχῃς τὴν εὐχαρίστησιν νὰ αἰσθάνεσαι ὅτι τὸ ἐκέρδησας καὶ τοῦτο, σὲ βεβαίονω, τὸ κάμνει γλυ-

κύτερον. Καὶ ἔπειτα, ἂν εἶσαι καλὸν παιδί, καὶ κάτι εἰς τὴν κεφαλὴν μου μοι, λέγει ὁ πατήρ, θὰ εὕρῃς εἰς ἡμᾶς οἰκογένειαν.

Ἡ Λίζα εἶχεν ἐπιστρέψει, καὶ διὰ μέσου τῶν δακρυῶν τῆς, μ' ἔβλεπε καὶ ἐχαμογέλασεν.

Ἐκπλαγίς ἐκ τῆς προτάσεως ταύτης, ἔβλεπα μίαν στιγμὴν ἀναποφάσιστα, μὴ ἐννοῶν καλῶς ὅ,τι εἶχον ἀκούσει.

Τότε ἡ Λίζα, ἀφεῖσα τὸν πατέρα τῆς, ἦλθε πρὸς ἐμὲ, με' ἔλαβεν ἐκ τῆς χειρὸς καὶ με' ἔφερεν ἐμπρὸς κερωματισμένης χαλκογραφίας ἧτις ἐκρέματο εἰς τὸν τοίχον. Παρίστα δὲ ἡ εἰκὼν μικρὸν ἄγιον Ἰωάννην ἐνδεδυμένον προβειάν.

Δι' ἐνὸς σχήματος ἔνευσε πρὸς τὸν πατέρα καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφούς τῆς νὰ ἴδουν τὴν χαλκογραφίαν, καὶ συγχρόνως, φέρουσα τὴν χεῖρα πρὸς ἐμὲ, ἐθώπευσε τὴν προβειάν μου, καὶ ἐδείξα τὴν κόσμησιν μου, ὡς ἡ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, εἶχε χωρίστραν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐπίπτεν ἐκατέρωθεν εἰς βοστρύχους.

Ἐνόησα ὅτι εὐρισκον ὁμοιότητα μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, καὶ χωρὶς νὰ ἤξεύρω διατί, τοῦτο μ' ἐνυχαρίστησε καὶ με' συνεικίνησεν ἐλαφρῶς.

Ἄληθές εἶναι, εἶπεν ὁ πατήρ, ὅτι ὁμοιότης εἶναι τὸν ἅγιον Ἰωάννην.

Ἡ Λίζα τότε ἐκτύπησε ἡσῶσα τὰς χεῖρας.

Ἄ! λοιπὸν, εἶπεν ὁ πατήρ, ἐπανερχόμενος εἰς τὴν πρότασιν του, δέχεται, καλὸν μὲν μικρὸν οἰκογένειαν!

Νὰ ἔχω οἰκογένειαν! Ἄ! ποσάκις τὸ περιπόθητον τοῦτο ὄνειρόν μου εἶχε ὀσθεθῆ! Ἡ μανά Βαρβερῖνα, ἡ κυρία Μίλλεγαν, ὁ Βιτάλης, οὐλοῦ ἀλληλοδιαδόχως μοι ἔλειψαν!

Δὲν θὰ εἶμαι πλέον μόνος!

Ἡ θέσις μου ἦτον φοβερὰ εἶχον ἰδεῖ τὸν θάνατον τοῦ ἀνθρώπου μεθ' οὗ συνέζων' ἐπὶ χρόνῳ, καὶ ὅστις ἦτον σχεδὸν πατήρ πρὸς ἐμὲ συγχρόνως εἶχον ἀπολέσει τὸν σύντροφον, τὸν φίλον μου, τὸν ἀγαθὸν καὶ φίλτατον Κάπην, ὃν τόσον ἠγάπων, καὶ ὅστις ἐπίσης εἶχε πολλὴν σπρηγὴν πρὸς ἐμὲ καὶ ὅμως, ὅτε ὁ κηπουρὸς μοι ἐπρότεινε νὰ μείνω εἰς τὴν οἰκίαν του, αἰσθημά τι ἐμπιστοσύνης με' κατέλαβε καὶ ἐνίσχυσε τὴν καρδίαν μου.

Τὰ πάντα λοιπὸν δὲν εἶχον ἀπολεσθῆ δι' ἐμὲ, καὶ ἡ ζωὴ μου ἠδύνατο ν' ἀρχίσῃ ἐκ νέου!

Ὅτι δὲ με' ἔθελγεν ἐτι περισσότερον τοῦ ἄλλοῦ ὅστις μοι ἐξησφαλίζετο, ὡς μοι ἔλεγον, ἦτον ὁ οἰκιακὸς οὗτος βίος, εἰς ὃν ἔβλεπον τὴν σὺμψυκτικὴν οἰκογενειακὴν βίον ὃν μοι ὑπέσχητόν ποτε.

Τὰ παιδία αὐτὰ θὰ ἦσαν ἀδελφοί μου!

Καὶ ἀδελφὴ μου θὰ ἦτον ἡ μικρὰ, ἡ ὀρφανὴ Λίζα! εἰς τὰ παιδικὰ ὄνειρά μου πολλάκις ἐφάντασθην ὅτι θὰ ἐπανεβρίσκον τὸν πατέρα καὶ τὴν

μητέρα μου, αλλά ποτέ δεν είχαν συλλογισθῆ ἀδελφούς, ἀδελφάς.

Καὶ ἰδοὺ τῶρα τοὺς εἶχον. Δὲν ἦσαν τῶ ὄντι ἀδελφοὶ ἐκ φύσεως, ἐδύναντο ὁμῶς νὰ γίνουν διὰ τῆς φιλίας. Πρὸς τοῦτο ἤρκει νὰ τοὺς ἀγαπῶ, — καὶ ἤμην προθυμώτατος, — καὶ νὰ κατορθώσω νὰ με ἀγαπούν, καὶ τοῦτο δὲν μοὶ εἶραίνετο δύσκολον, διότι ἐβλεπον εἰς ὄλους πολλὴν καλωσύνην.

Ἀρέσως λοιπὸν ἐξεκρέμασα τὸν τελαμῶνα τῆς ἄρτης μου. — Ἰδοὺ ἀπάντησις, εἶπεν ὁ πατὴρ γελοῦν, καὶ πολὺ καλῆ φαίνεται ὅτι σοὶ ἄρεσει. Κρέμασε τὸ ὄργανόν σου εἰς τοῦτο τὸ καρφίον, παιδίον μου, καὶ ὅταν παύσης νὰ εὐχαριστῆσαι πλησίον μας, τὸ ξεκρεμῶς καὶ παίρνεις τὸ φύσημα. Μόνον ἰδὲ νὰ κάμης κατὰ μίμησιν τῶν χελιδόνων καὶ τῶν ἀηδόνων, νὰ ἐκλέξῃς τὴν κατάλληλον ὥραν τοῦ χρόνου διὰ νὰ ἀναχωρήσῃς.

Ἡ οἰκία εἰς ἧς τὴν θύραν εἶχομεν πέσει ἦτον παρήρημα τῆς Παροθήκης, ὃ δὲ κατέχων αὐτὴν ἡ κηπουρὸς ὠνομάζετο Ἀκίνοσ. Ὅτε δ' ἐγὼ εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκογένειαν, συνέκειτο αὕτη ἐκ πέντε ἀτόμων, τοῦ πατρὸς, ὅστις ἤκουε κύριον ὄνομα Πέτρος, δύο παιδίων, τοῦ Ἀλέξη καὶ τοῦ Βενιαμίν, καὶ δύο κορασιῶν, τῆς Στεφανῆς καὶ τῆς Λίζας, ἧτις ἦτον ὄλον τῶν παιδίων ἡνωτέρα.

Ἡ Λίζα ἦτον βωβὴ, ὅχι ὁμῶς ἐκ γενετῆς, δηλαδὴ ἡ βωβότης αὐτῆς δὲν ἦτον συνέπεια κωφότητος. Δύο ὀλόκληρα ἔτη εἶχεν διελθῆσαι ἐπιταδ' αἰφνιδίως, ὀλίγον πρὶν γίνῃ τετραετής, ἀπόλεσε τὴν ἀσκήσιν τοῦ λόγου. Ἡ συμφορὰ ὅμως αὕτη, συνέπεια ἀσπασμῶν, δὲν εἶχε προσβάλει τὴν διάνοιαν τῆς ἐξ ἐναντίας μάλιστα ἀνεπτύχθη αὕτη ἀπαρδειγματιστὸς πρόωρος. Οὐ μόνον τὰ πάντα ἐνόει, ἀλλὰ τὰ πάντα ἔλεγε, τὰ πάντα ἐξέφραζεν. Εἰς τὰς πτωχὰς οἰκογενείας, ἀλλὰ καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας, πολλὰκις συμβαίνει τὸ νὰ γίνηται ἐνὸς τῶν παιδίων σωματικὸν ἢ διανοητικὸν τι ἐλάττωμα αἰτία ἐγκαταλείψεως ἢ ἀποστροφῆς πρὸς αὐτό. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν συνέβη ὡς πρὸς τὴν Λίζαν, καὶ τὴν συμφορὰν ταύτην ἀπέφυγεν αὕτη διὰ τῆς χάριτος καὶ τῆς ζωηρότητός της καὶ προσέτι διὰ τῆς μεταδοτικῆς ἀγαθότητός της. Οἱ ἀδελφοὶ τῆς τὴν ὑπέμενον, χωρὶς νὰ τὴν τιμωρῶσι διὰ τὸ δυστύχημά της· ὁ δὲ πατὴρ τῆς τὴν ἠγάπα ὡς κόρη, ὀφθαλμοῦ ἢ ἀδελφῆ τῆς τὴν ἐλάτρουε.

Ἄλλοτε τὰ πρωτοτόκια ἦσαν προνόμιον εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν εὐγενῶν. Σήμερον εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν χειρωνακτῶν ἡ θέσις τῆς πρωτοτοκοῦ κόρης ἔχει πολλὰ παλαιὰ βάρη καὶ εὐθύναι. Ἡ κυρία Ἀκίνοσ εἶχεν ἀποθάνει ἐν ἔτος μετὰ τὴν γέννησιν τῆς Λίζας, καὶ ἔκτοτε ἡ Στεφανῆ, ἧτις κατὰ δύο ἔτη μόνον ἦτον προσβυτέρα τοῦ πρωτοτοκοῦ υἱοῦ, εἶχε γίνῃ ἡ μήτηρ τῆς

οἰκογενείας. Ἀντὶ νὰ πληγαῖν εἰς τὸ σχολεῖον, ἦτον ὑπόχρεωσ νὰ μείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν, νὰ ἐπιποιῇ μάζην τὴν τροφήν, νὰ βράπτῃ τὰ κομιχία εἰς τὰ φορέματα τοῦ πατρὸς ἢ τῶν ἀδελφῶν τῆς, νὰ φέρῃ τὴν Λίζαν εἰς τὰς ἀρχάλας τῆς. Ἐπεὶ ἠλθασμονῆθ' ὅτι ἦτον κόρη, ὅτι ἦτον ἀδελφὴ, καὶ ἡ οἰκογένεια συνήθισε νὰ τὴν θεωρῆ ὡς ὑπέρτεραν, καὶ ὑπέρτεριαν, ἧς δὲν εἶχον ἀνάγκην νὰ φείδωνται, διότι ἤξευρον ὅτι δὲν θὰ φύγῃ καὶ δὲν θὰ θυμώσῃ ποτέ.

Ἐχουσα νὰ φέρῃ τὴν Λίζαν εἰς τὰς ἀρχάλας τῆς, νὰ σὴρῃ τὸν Βενιαμίν ἐκ τῆς χειρὸς, νὰ ἐργάζηται δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, νὰ ἐξείρεται πρῶτ' ἀπὸ τῆς βράσης τὸν ζωμὸν πρὶν ὁ πατὴρ ἀπέλθῃ εἰς τὴν ἀγορὰν, νὰ κοιλιάται ἐξώρας, διὰ νὰ συμφορῇ τὴν οἰκίαν μετὰ τὰ δεύπνον, νὰ πλύνη τὰ ἐνδύματα τῶν παιδίων, νὰ ποτίσῃ τὸ θέρος ὅταν εἶχε στιγμὴν ἀναψυχῆς, νὰ ἐξείρεται τῆς κλίνης τῆς τὰς νύκτας τοῦ χειμῶνος διὰ νὰ ἐξαπλῶνῃ τὰς ψάθας εἰς τὰ λαχανικά, ὅταν ἐπὶ τῆς αἰφνιδία πάχνη, ἡ Στεφανῆ δὲν εἶχε ποτέ κωφὸν νὰ εἶναι παιδίον, νὰ εἶναι εὐθυμὸς, νὰ γελάσῃ. Ὅτε ἦτον δεκατεσσάρων ἐτῶν, τὸ πρόσωπόν της εἶχεν ἔκφορασιν θλίψεως καὶ μελαγχολίας, ὡς τὸ πρόσωπον παρήλικος κόρης τριακονταπέντε ἐτῶν, ἀλλ' ὁμῶς ὑπέλαμπεν εἰς αὐτὸ ἀκτίς τις γλυκύτητος καὶ ὑπομονητικῆς καρτερίας.

Μόλις πρὸ πέντε λεπτῶν εἶχον κρεμάσει τὴν ἄρταν μου εἰς τὸ ὑπόδειχθέν μοι καρφίον, καὶ εἶχον ἀρχίσει νὰ διηγῶμαι πῶς μὰς κατέλαβε τὸ ψῆχος καὶ ὁ κάματος μετὰ τὴν ἀνεπιτυχῆ ἡμῶν ἀναζήτησιν τοῦ σπυλαίου ὅπου ἠλπίζομεν νὰ κοιμηθῶμεν εἰς Γεντιλλήν, ὅτε ἤκουσα νὰ ξύσταί ἡ θύρα ἧτις ἠνοίγετο εἰς τὸν κῆπον, καὶ συγχρόνως ἤκουσα θρηνώδη ὕλακην.

— Ὁ Κάπης εἶναι! εἶπον ἀνατίναχθεῖς.

Ἀλλ' ἡ Λίζα μὲ ἐπρόλαβε, καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν θύραν τὴν ἤνοιξε.

Ὁ δυστυχὴς Κάπης ἐπήδησε εὐθὺς πρὸς ἐμὲ, καὶ ὅταν τὸν ἐπῆρα εἰς τὰς ἀρχάλας μου, ἤρχισεν νὰ μοὶ λείγῃ τὸ πρόσωπον, μικρὰ ἐκπέμπων χαρμύσυνα μινυροίσματα. Ἐτρέμε δὲ ὄλον τὸ θῶμά του.

— Καὶ ὁ Κάπης; εἶπον.

Ἡ ἐρωτησίς μου ἐνοήθη. Ὁ Κάπης λοιπὸν, καὶ αὐτὸς θὰ μείνῃ μεσέ. Ὅς ἂν εἶχεν ἐννοήσει, τὸ κινῆριον ἐπήδησε κατὰ γῆς, καὶ θέτον τὸν δεξιὸν πόδα εἰς τὴν καρδίαν του, εὐχαίρετσην. Εἰς τοῦτο πολὺν ἐγέλασαν τὰ παιδία, καὶ μάλιστα ἡ Λίζα. Διὰ νὰ τὰ διασκεδάσω, ἠθέλησα νὰ παραστήσῃ τίποτε ὁ Κάπης ἐξ ὧσων ἤξευρεν, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἤθελε νὰ μὲ ὑπακούσῃ, καὶ πηδῶν εἰς τὰ γόνατά μου, ἤρξεν ἄλλιν νὰ με φιλῇ, καὶ ἔπειτα κατὰ βάς μ' ἐσύρην ἐκ τῆς χειρὸς του ὑπερπύτου μου.

— Θέλει νὰ ἐξέλθῃ.

— Θέλει νὰ σὲ φέρῃ πλησίον τοῦ κυρίου σου.

